

Duurzaamheid Hoogmade

bijdrage ALV Dorpsraad Hoogmade

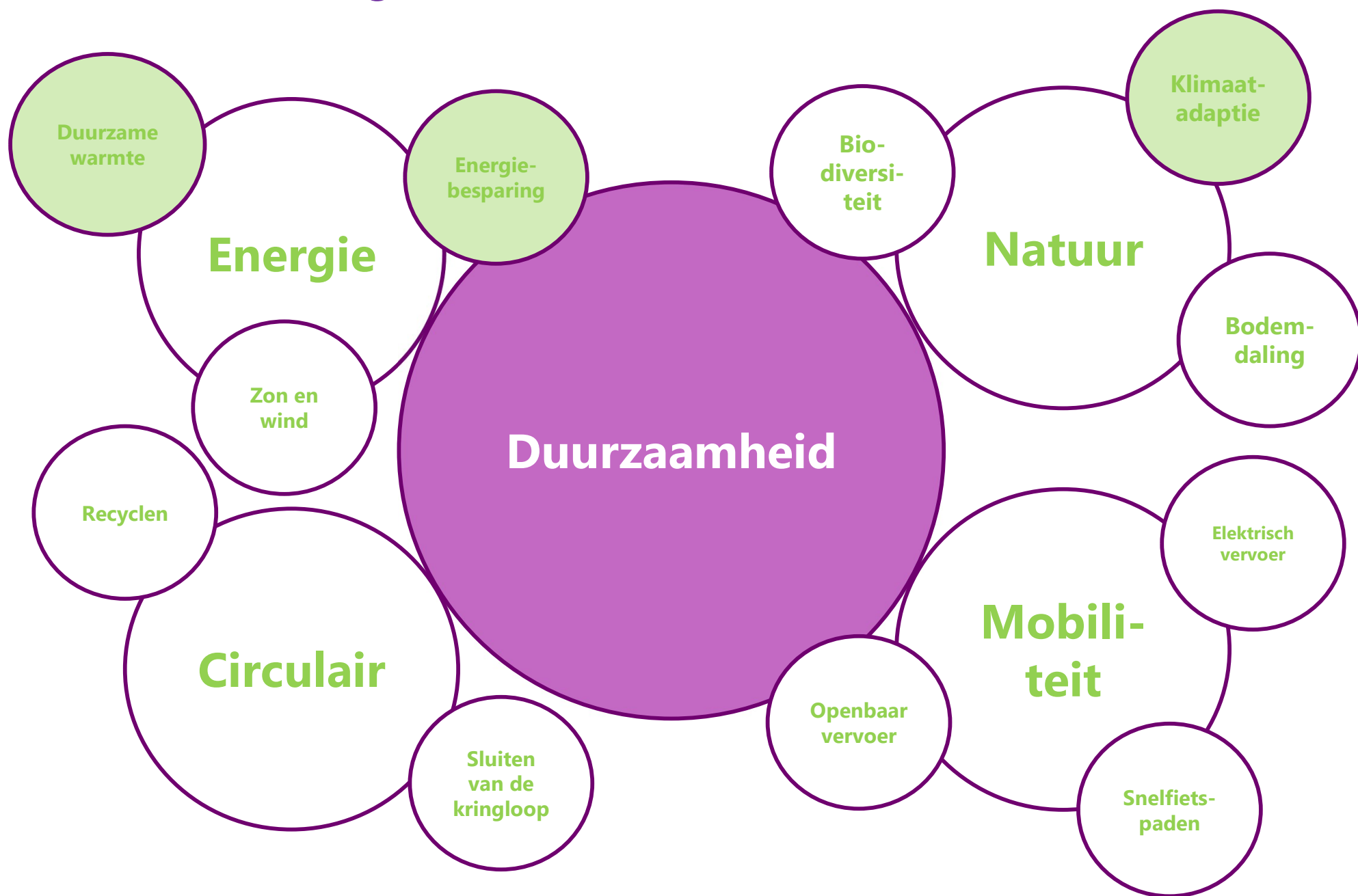
19 – oktober – 2022

Bas Hoogerhuis, adviseur duurzaamheid gemeente Kaag en Braassem

Duurzaamheid Kaag en Braassem

Toch kunnen we nu beginnen...

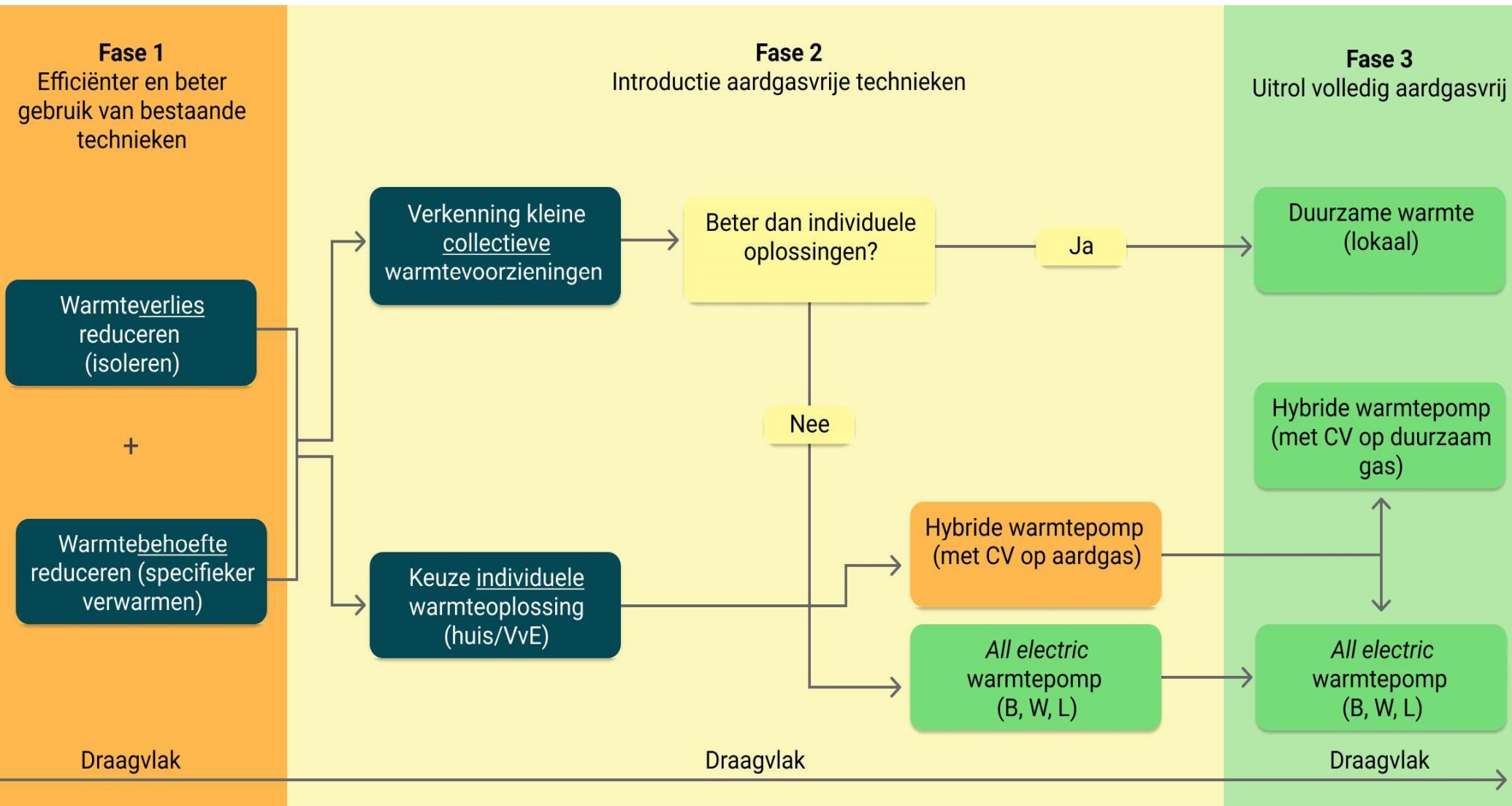
- **Stip op de horizon > geen fossiele energie = geen aardgas = geen grijze stroom**
- **Hoe > Transitievisie Warmte en Omgevingsvisie geven richting**
- **Wat gaat er **niet** gebeuren:**
 - geen grootschalige warmtenetten (kleinschalig kan misschien)
 - niet wachten op biogas
 - biomassa is geen duurzaam alternatief
- **Wat gaat er **wel** gebeuren:**
 - stap voor stap (energiebehoefte / -verbruik moet naar beneden)
 - individuele oplossing (warmtepomp – hybride warmtepomp = tussenstap)
 - bronnen (bodem – oppervlaktewater – lucht)
 - tot 2030 opstellen van een plan per dorp

Dia 5

EGv0

Interactief moment (Marleen en Reinder) 3

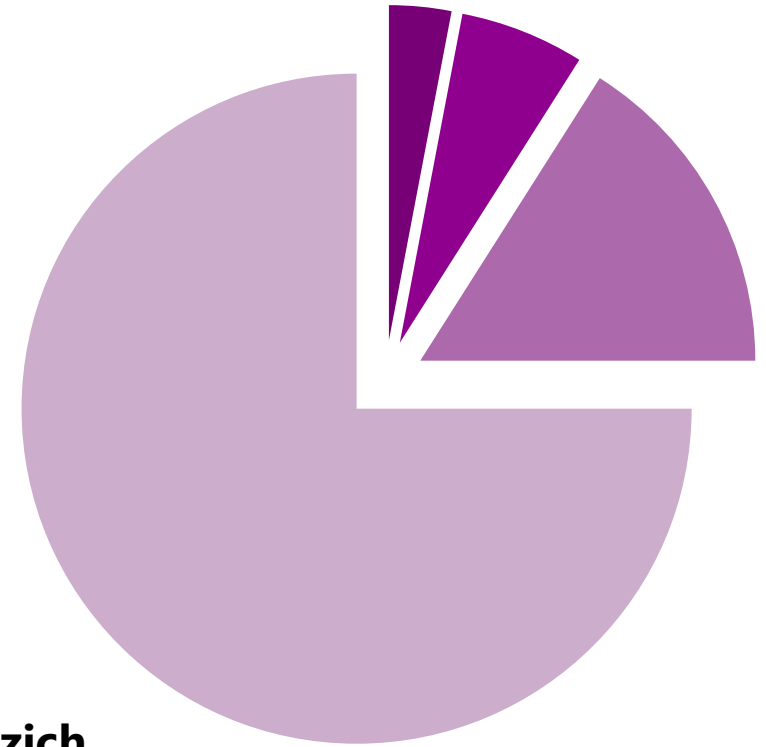
Enkevort, Guido van; 2022-02-28T11:00:12.813

Wat betekent dit voor Hoogmade?

- **Energieverbruik in Hoogmade**
 - zonnepanelen
 - ledlampen, sluipverbruik en oude apparatuur
 - isoleren
 - = > 25% als we ons gedrag aanpassen
- **Individueel betekent niet automatisch – ieder voor zich**
 - collectief isoleren / zonnepanelen
 - Hoogmade als gemeenschap / dorp > plan
 - rest v/d gemeente (energie- / klimaatcoaches)
 - verschillende energiecoöperaties en initiatieven in de gemeente actief

Wat dit betekent voor u?

- **Ga thuis op onderzoek uit** > sluipverbruik (koelkast, tv's, led, etc.)

- **Zonnepanelen** > individuele oplossing – zelfvoorzienend

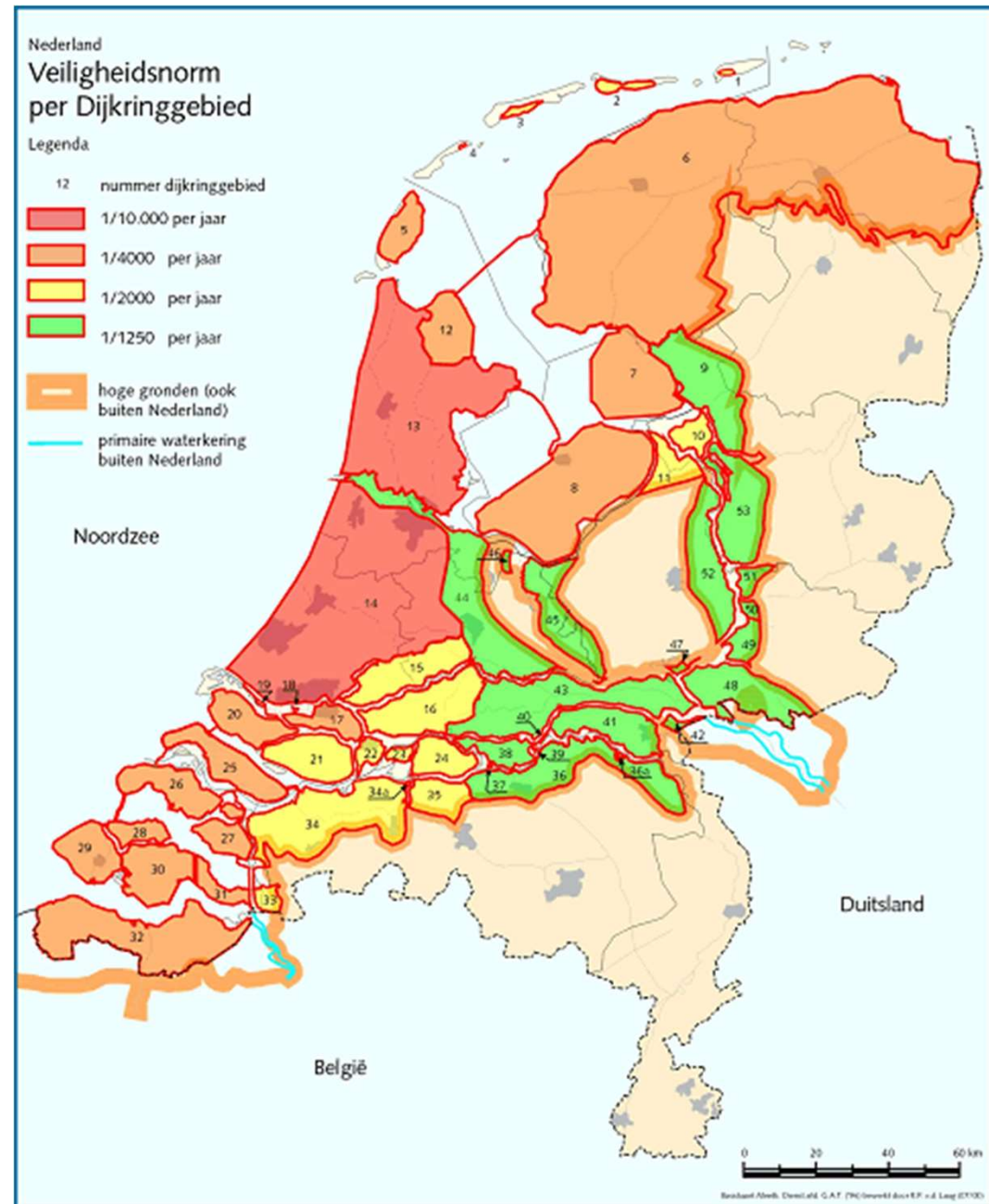
Klimaatmitigatie vs. klimaatadaptatie

- **Klimaatmitigatie**
- **Klimaatadaptatie**
- **Niet *of* maar *en***

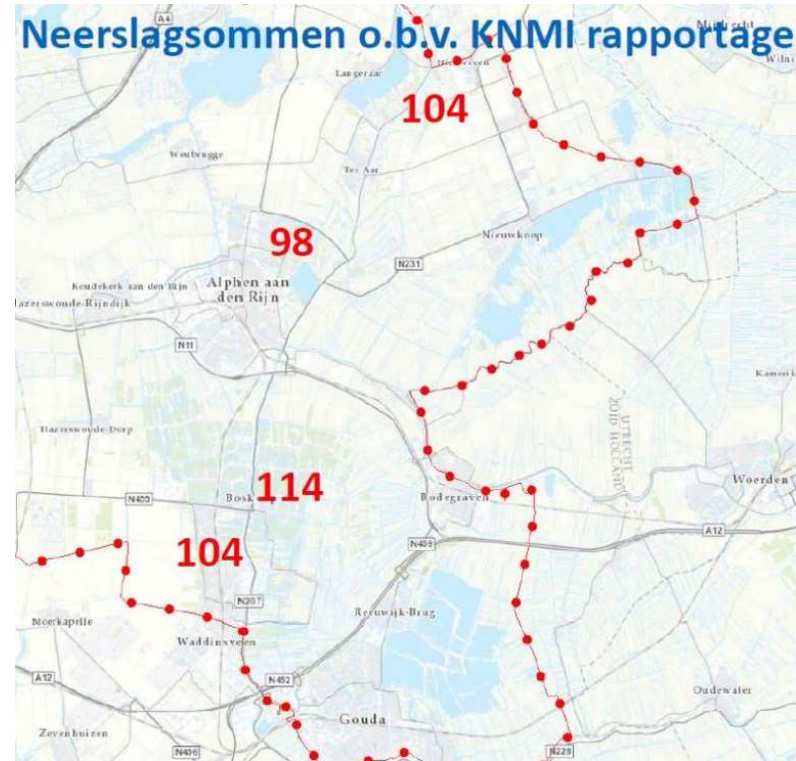
Klimaatadaptatie

- **Overstromingen**

Klimaatstresstest

- Wateroverlast

Klimaatadaptatie

- Hittestress**

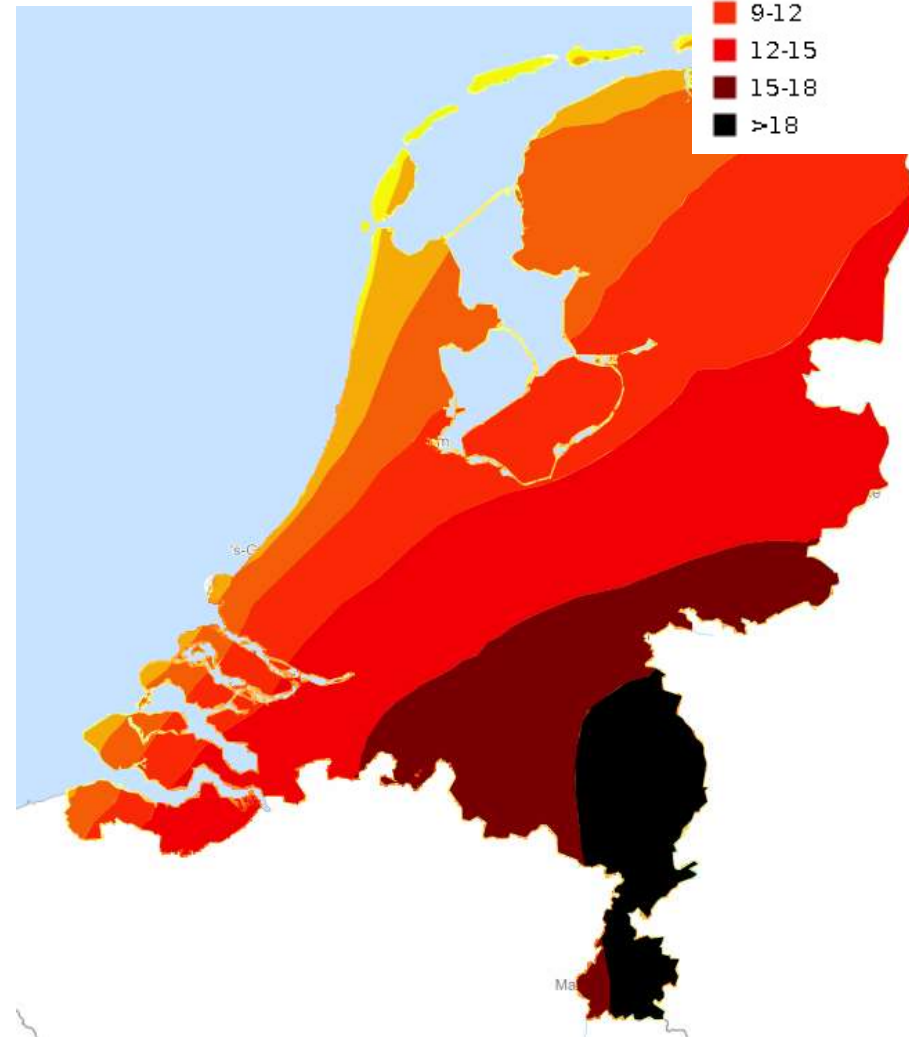
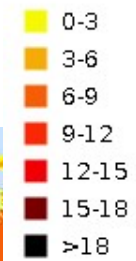
Aantal tropische dagen (max ≥ 30 °C) | Huidig

Huidig 2050 Laag 2050 Hoog

Transparantie: 0%

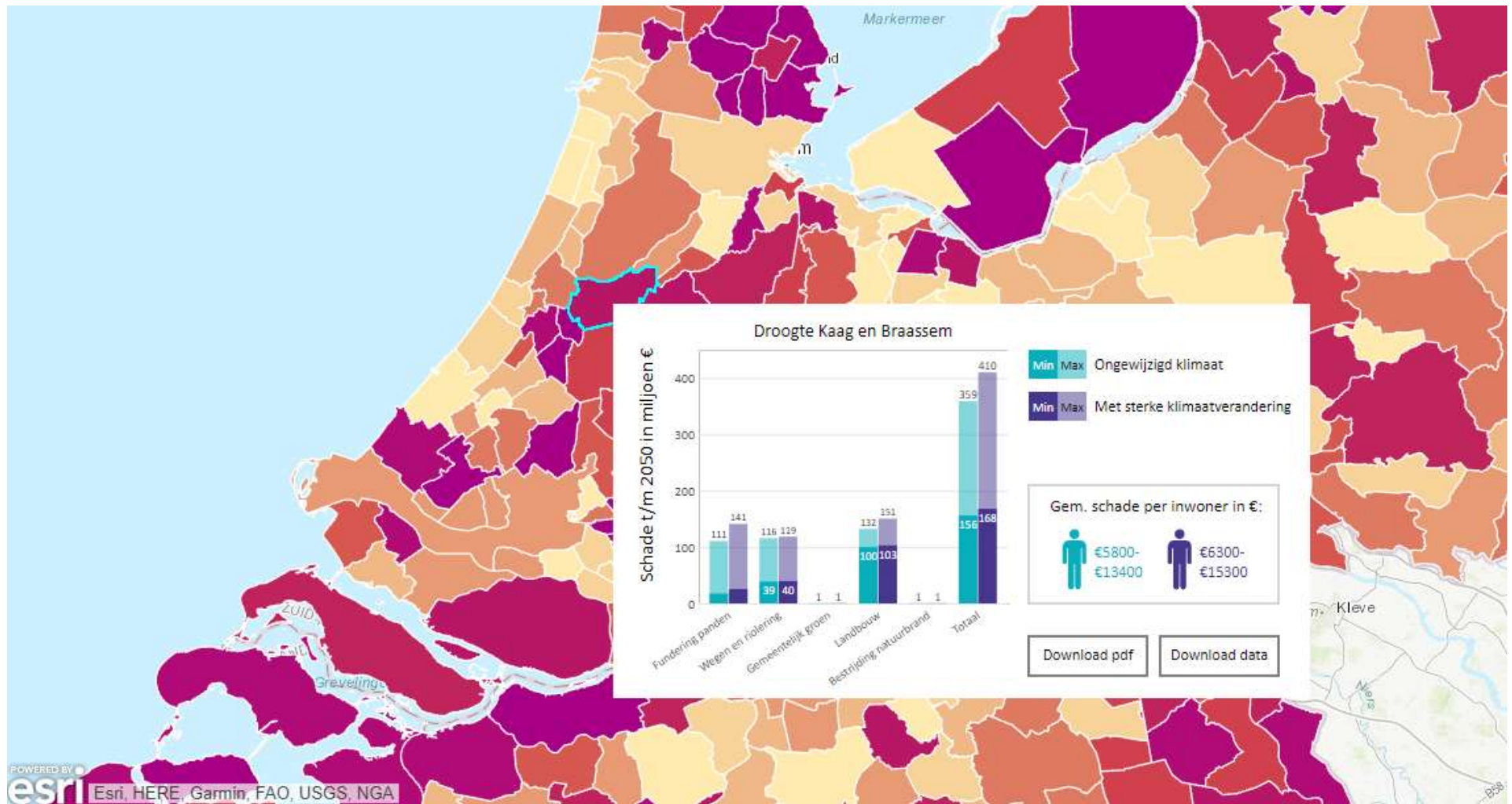

Legenda:

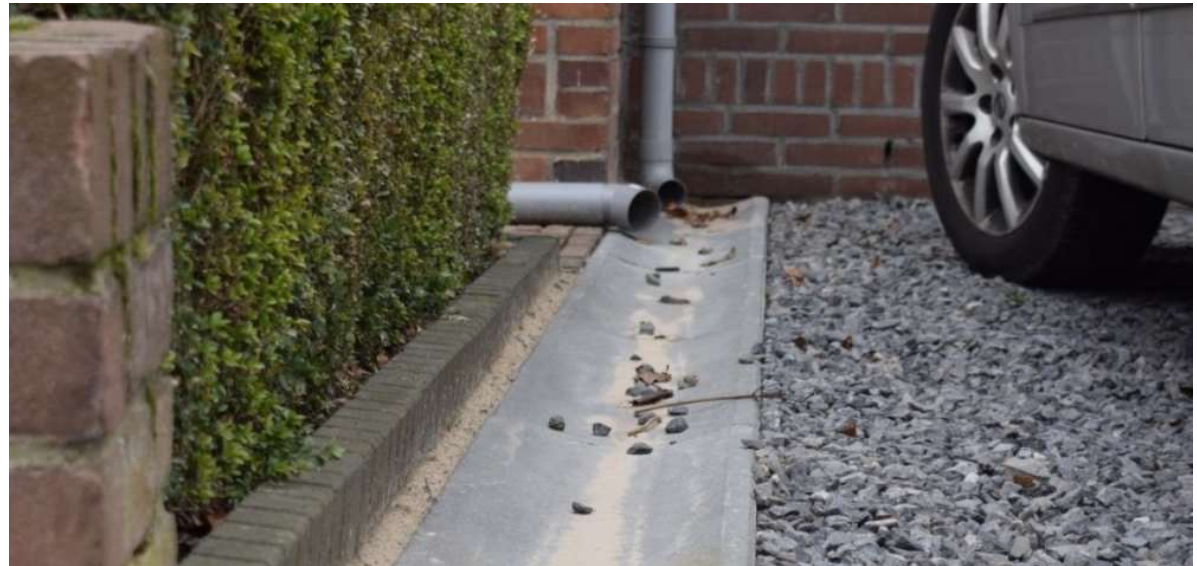
Klimaatadaptatie

- Bodemdaling / droogte

Wat dit betekent voor u?

- Tegel eruit – groen erin
- Afkoppelen – regenton
- Groene daken

Besparen van energie: Wie kan u hierbij adviseren?

Wij leiden de beste energiecoaches op

Bottom-up werken aan de energietransitie

Coöperatie Hoom inspireert, motiveert en faciliteert de voorlopers van de energietransitie. We leiden vanuit onze expertrol energiecoaches op en stimuleren kennisuitwisseling. Zo kunnen energiecoaches efficiënter werken en vinden mensen elkaar makkelijker.

Wat doet een energiecoach?

- **Energiecoaches leren bewoners helpen bij het zetten van stappen om energieuiniger te wonen.**
- **Is een coach, geen adviseur**
- **Gaat met name om gedragsverandering en bewustwording**

Energiecoach Hoogmade: Jan van der Meer

Wil je ook meer energie besparen, meer comfort en een lagere energierekening?

Dan zijn hier 24 tips voor je (zie ook achterkant)

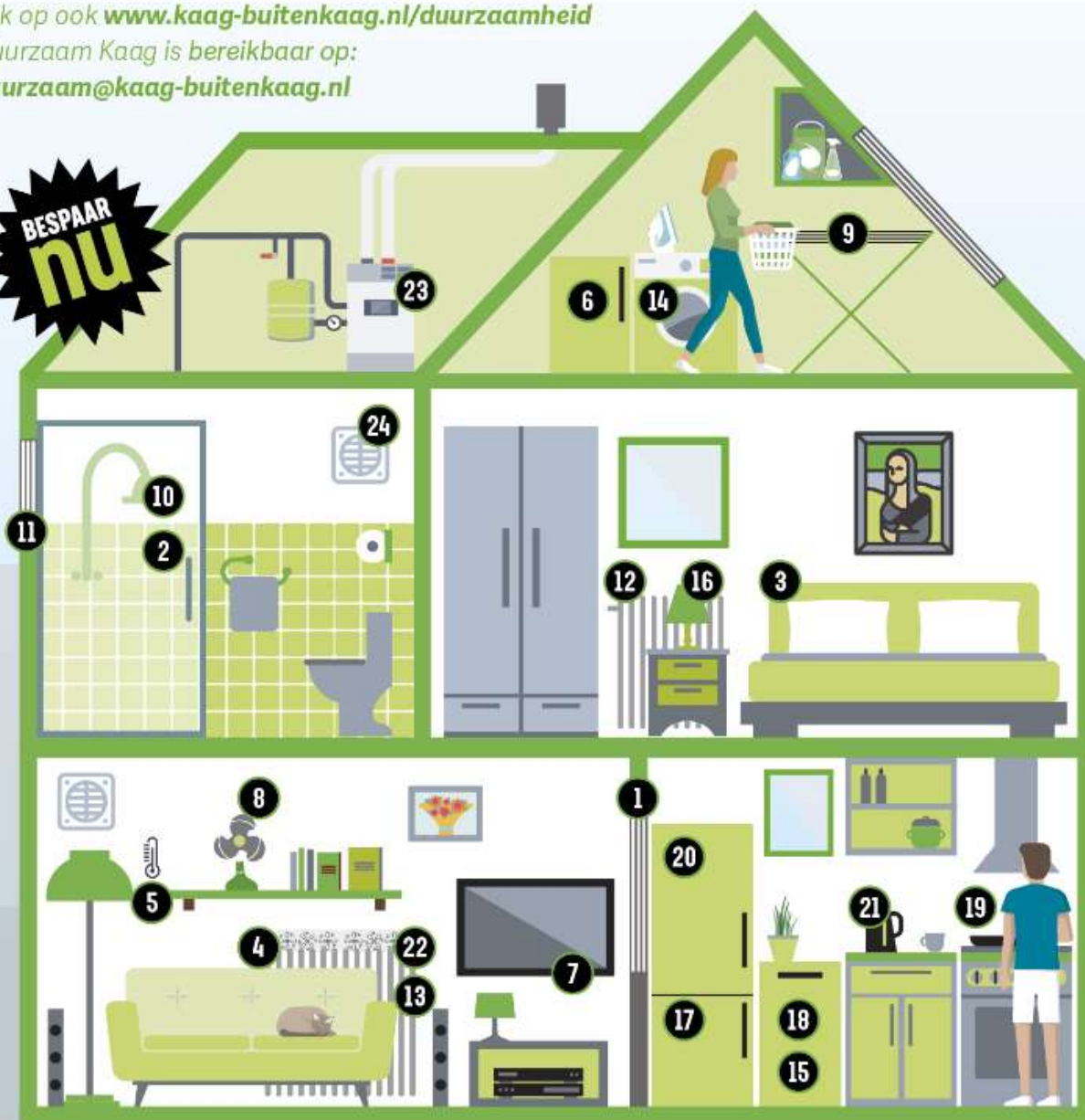
Kijk op ook www.kaag-buitenkaag.nl/duurzaamheid

Duurzaam Kaag is bereikbaar op:

duurzaam@kaag-buitenkaag.nl

**BESPAAR
nu**

24 TIPS

Zet een kruisje in één van de rondjes: ☐ Interesse ☐ heb/doe ik al

1 ☐ ☐ ☐
Plaats deurdrangers	2 ☐ ☐ ☐
Douche niet langer dan 5 minuten	3 ☐ ☐ ☐
Verwarm minder kamers in huis
4 ☐ ☐ ☐
Gebruik een radiator ventilator	5 ☐ ☐ ☐
Zet de thermostaat een graadje lager	6 ☐ ☐ ☐
Doe 2 ^e koelkast of vriezer weg
7 ☐ ☐ ☐
Zet apparaten uit en niet op stand-by	8 ☐ ☐ ☐
Gebruik de ventilator in plaats van de airco	9 ☐ ☐ ☐
Hang je was aan de lijn
10 ☐ ☐ ☐
Plaats een douchespaarkop	11 ☐ ☐ ☐
Breng tochtstrips aan	12 ☐ ☐ ☐
Plaats radiatorfolie achter je radiatoren
13 ☐ ☐ ☐
Houd radiatoren vrij	14 ☐ ☐ ☐
Was op 30 graden	15 ☐ ☐ ☐
Zet de vaatwasser op eco-stand
16 ☐ ☐ ☐
Gebruik ledlampen	17 ☐ ☐ ☐
Zet je vriezer op max. -18°C	18 ☐ ☐ ☐
Zet vaatwasser pas aan als deze vol is
19 ☐ ☐ ☐
Kies de juiste vlam, en doe deksel op de pan	20 ☐ ☐ ☐
Koel zuinig en ontdooi regelmatig de koelkast	21 ☐ ☐ ☐
Gebruik de waterkoker zuinig
22 ☐ ☐ ☐
Ontlucht radiatoren regelmatig	23 ☐ ☐ ☐
Stel je cv-ketel af (of laat het doen)	24 ☐ ☐ ☐
Zorg voor goede luchtcirculatie

24 TIPS om te besparen op jouw energierekening

die tevens bijdragen aan een beter milieu door vermindering van CO₂ uitstoot

Grootste besparingen leveren de meeste winst op

1 tot €250,- p/jaar Plaats (mini-)deurdrangers Als je alle tussendeuren in huis sluit en in kamers waar je niet bent de radiator uitzet, bespaar je tot €250,- per jaar aan gas.	2 tot €225,- p/jaar Douche niet langer dan 5 minuten Iedere dag 20 minuten douchen kost €300,- p/jaar en 5 minuten kost €75,- p/jaar. (per persoon) Tip: plaats een (leuke) douchetimer in de douche.	3 ca. €170,- p/jaar Verwarm minder kamers in huis Verwarm alleen de kamer waarin je zit of werkt en sluit alle deuren in huis.	4 tot €170,- p/jaar Gebruik een radiator ventilator Met radiator ventilatoren kan de keteltemperatuur omlaag tot 60°C en wordt woonkamer toch snel lekker warm.	5 tot €85,- p/jaar Zet de thermostaat een graadje lager Zet de thermostaat 1°C lager. Tips: doe een warme trui aan, gebruik een deken op de bank en zet 1 uur voordat je gaat slapen de thermostaat op nachtstand.	6 tot €80,- p/jaar Doe 2° koelkast of vriezer weg Een 2° koelkast of vriezer is vaak oud en verbruikt veel stroom. Doe hem weg of gebruik hem alleen tijdens een feestje.	7 tot €75,- p/jaar Zet apparaten uit en niet op stand-by Laat elektrische apparaten niet op stand-by staan, maar zet ze helemaal uit. Tip: gebruik hiervoor een stekkerdoos met schakelaar.	8 tot €60,- p/jaar Gebruik de ventilator in plaats van de airco Een airco verbruikt veel stroom als hij aan staat. Een ventilator is energiezuiniger en dus milieuvriendelijker dan een airco.
--	---	--	---	--	---	---	--

Alle beetjes helpen en zijn goed voor het milieu

9 tot €70,- p/jaar Hang je was aan de lijn (i.p.v. in de droger) Hang je was aan de lijn. Heb je daar weinig ruimte voor, probeer dan de helft van je was op te hangen, dat bespaart toch ook al zo'n €30,-.	10 tot €55,- p/jaar Plaats een douchespaarkop Monteer een waterbesparende douchekop. Dat bespaart tot pp €40,- per jaar en bij het vervangen van een regendouche wel €55,- pp per jaar.	11 tot €50,- p/jaar Breng tochtstrips aan Plaats tochtstrips in deuren en ramen (en een tochtborstel voor de brievenbus). Tip: isoleer ook het luik van je kruipruimte!	12 tot €30,- p/jaar Plaats radiatorfolie achter je radiatoren Plaats radiatorfolie bij radiatoren tegen een niet geïsoleerde buitenmuur.	13 tot €20,- p/jaar Houd radiatoren vrij Hang geen gordijnen voor de radiator en zorg dat er (vooral in de winter) geen meubels voor de radiator staan.	14 tot €20,- p/jaar Was op max. 30 graden Was niet warmer dan op 30 graden. Tip: het is voor hygiëne niet altijd nodig heter te wassen dan 30°C. (behalve bv. vaatdoekjes)	15 tot €15,- p/jaar Zet de vaatwasser op eco-stand Gebruik je toch een vaatwasser, zet hem dan op eco-stand. Dit wast doorgaans goed schoon en is veel zuiniger. Je bespaart zo'n €15,-.	16 tot €5,- p/jaar Gebruik ledlampen Vervang gloei- en halogeenlampen door ledlampen. Besparing per lamp is € 4,50 per jaar.
--	---	---	--	---	--	--	--

Handige extra tips kleine besparingen en/of meer comfort

17 TIP Zet je vriezer op max. -18°C Bedenk goed of je echt een vriezer nodig hebt. Als je hem toch gebruikt, zet hem dan maximaal op -18°C.	18 TIP Zet vaatwasser pas aan als deze vol is Geen vaatwasser gebruiken bespaart het meest. Gebruik je deze toch, zet hem dan pas aan als deze helemaal vol is.	19 TIP Kies de juiste vlam, en doe deksel op de pan Zorg dat de gasvlam onder de pan blijft. Doe ook altijd de deksel op de pan. Eten kookt dan eerder, en wordt sneller gaar, dit spaart gas.	20 TIP Koel zuinig en ontdooi regelmatig de koelkast Laat spullen uit de diepvries in je koelkast ontdooien. Ontdooi ook koelkast & vriezer regelmatig. Tip: Zet beide kasten 10 cm van de muur af.	21 TIP Gebruik de waterkoker zuinig Zuinig omgaan met de waterkoker levert best wat op. Tip: verwarm niet meer water dan nodig. Maak water ook niet heter dan nodig.	22 TIP Ontlucht radiatoren regelmatig Als er teveel lucht in de leidingen zit werkt de verwarming niet optimaal. Dit kost extra energie. Tip: vul ook de cv-ketel bij.	23 TIP Stel je cv-ketel af (of laat het doen) Laat de temperatuur van de ketel afhangen van de buitentemperatuur (ketels staan vaak op 90°C, terwijl 60°C al prima is). Kijk op zetmope.nl.	24 TIP Zorg voor goede luchtcirculatie Dit kan met klepraampjes/ventilatie-roosters. Ventilatie extra tijdens het koken en douchen. Schone lucht in huis is belangrijk voor je gezondheid.
---	---	--	---	--	--	---	--

Energiecompensatie voor particulieren

Het kabinet wil alle huishoudens helpen. Daarbij is de inzet dat minimaal de helft van de huishoudens volledig onder het prijsplafond valt als zij blijvend energie besparen. Er wordt een volumegrens voorgesteld van 1.200 m³ voor gas en 2.400 KWh voor elektra.

Wat betreft prijs wordt gedacht aan een prijsplafond van maximaal € 1,50 voor gas en € 0,70 voor elektra. Mocht de ontwikkeling van de prijs uiteindelijk meevallen voor vaststelling van het plafond later deze maand, dan kunnen de plafonds nog worden verlaagd. Voor gas geldt dat het plafond maximaal verlaagd wordt tot € 1,20 per kuub. De korting die een gemiddeld huishouden krijgt, omgeven met onzekerheden, is € 2.280 op jaarbasis.

Wat kan de gemeente doen?

- **Pilot Fixteams, besteding van de doeluitkering**
- **Centraal loket voor vragen energie**
- **Valt niet onder duurzaamheid, maar eigenlijk onder Sociaal Domein**
- **Duurzame leefomgeving**
- **Goede voorbeeld geven, meer groen**
- **Schrijven Lokale Energie Strategie, met alleen besparen komen we er niet**

Vragen?

Email: bhoogerhuis@kaagenbraassem.nl